

Inrichtingsvisie natuur- en recreatiegebied Anna's Hoeve

Verlag 3^e consultatiebijeenkomst d.d. 11 september 2014

De gemeenten Hilversum en Laren, het Goois Natuurreservaat en de provincie Noord-Holland zijn samen verantwoordelijk voor het opstellen van de inrichtingsvisie Anna's Hoeve.

Aanwezig namens of op uitnodiging van de gemeente:

De heer R. de Graaff, *gespreksleider*
Mevrouw I. Tibosch, *projectleider*
De heer F.G.J. Voorink, *wethouder gemeente Hilversum*
De heer W. Bouw, Bureau Bosch Slabbers, *landschapsarchitect*
De heer A.H.M. Stam, *wethouder gemeente Laren*

Voor de beantwoording van vragen zijn tevens aanwezig de heren A. van Dijk (*Project HOV in 't Gooi*), A. Crommelin en A. Smit (*Provincie*), D. v.d. Velden (*GNR*) en W. Hauptmeijer (*gemeente Laren*)

Inleiding

Na enkele inleidende woorden door de wethouder geeft mevrouw Tibosch een korte terugblik op het proces rond de totstandkoming van de concept inrichtingsvisie.

Vervolgens schetst de heer Bouw aan de hand van kaarten en foto's een beeld van de historie van het gebied en komt dan tot een uitgebreide toelichting bij de 2 mogelijke varianten van de inrichtingsvisie. De presentatie en de concept inrichtingsvisie zijn digitaal beschikbaar op <http://www.noord-holland.nl/web/Projecten/HOV-in-t-Gooi/Trace-1/Hilversum-1/Consultatiebijeenkomsten-Inrichtingsvisie-natuur-en-recreatiegebied-Annas-Hoeve.htm>

Reacties, vragen en antwoorden

De heer Verhoeven zegt sterk de indruk te hebben dat er vanuit de gemeente een voorkeur bestaat voor de tweede variant en dat de raad en de bewoners ertoe gebracht moeten worden om zich eveneens achter die keuze op te stellen. In variant 1 wordt de toegang vanaf de Goyergracht-Zuid afgesloten, in variant 2 zou die kunnen blijven bestaan. Verdere uitleg wordt gemist.

Antwoord dhr. Bouw: Variant 2 heeft inderdaad veel voordelen, maar helaas ook enkele nadelen. Het is niet de bedoeling om te sturen, iedereen is vrij om een eigen afweging te maken.

De heer Verhoeven berekende dat de nieuwe weg plus het nieuwe fietspad in variant 2 een veel groter gebied (nl. 50.000 m²) beslaat, met een lengte van in totaal 8 voetbalvelden achter elkaar met een breedte van 25 meter.

Antwoord dhr. Bouw: de bestaande weg over Anna's Hoeve is 6,5 m breed. Dat wordt ook de breedte van de nieuwe weg in variant 2. Het fietspad zal in die variant eveneens nauwelijks breder worden. De aanname van de heer Verhoeven klopt dus niet en kan desgewenst aan de hand van een berekening worden weerlegd. Het is wel waar dat er aan de zuidkant een strook wordt afgesneden. Echter: in variant 1 is ook ruimte nodig om een (geluids)wal e.d. aan te leggen.

De heer Verhoeven betoogt dat er in variant 2 in het recreatieve (lichtgroene) gebied een fietspad wordt geschetst dat wordt opgeheven op het moment dat de tunnel onder het spoor klaar is. In principe zou GNR daar dan een hek neer kunnen zetten om het recreatief gebruik af te palen.

Antwoord dhr. Bouw: in variant 1 is sprake van twee ecoducten, waardoor er vrijwel geen recreatieruimte is daartussen. In de andere variant met één ecoduct ontstaat meer ruimte om te recreëren.

De heer Pesch vond de uitleg over de plussen en minnen van beide varianten verhelderend. Variant 2 lijkt er qua kosten gunstiger uit te springen. Is dat van belang bij de besluitvorming?

Antwoord dhr. Bouw: het kostenaspect is vanzelfsprekend belangrijk. Op dit moment is een bedrag van € 3,8 mln. beschikbaar, ongeacht op welke variant de keuze zal vallen. Momenteel vinden berekeningen plaats, die vooralsnog geen wezenlijke verschillen laten zien. Bedacht moet worden dat het hier nog slechts om een visie gaat.

De heer Harder bedankt de heer Bouw voor de duidelijke uiteenzetting en vraagt om tijd om over de grote hoeveelheid informatie na te kunnen denken. Achter de schermen is men al een paar jaar bezig geweest, het kan niet zo zijn dat de burgers dit alles in slechts enkele dagen moeten bespreken en verwerken. Spreker merkt op dat hem geen ecologisch onderzoek bekend is over de impact van de varianten, terwijl er nu al wel op korte termijn een keuze moet worden gemaakt. Hij vraagt zich af waarom twee ecoducten minder goed zou zijn dan één. Zijn de uitkomsten van Alterra hierbij betrokken? Wat is de invloed van de toevoerroute naar het/de ecoduct(en)? Hij blijft verbaasd dat de ecoducten het mogelijk maakt dat er door dit natuurgebied straks iedere 10 minuten een bus zal gaan rijden.

Antwoord dhr. Bouw: Het HOV-traject ligt vast, daarover is besluitvorming geweest en is nu als uitgangspunt genomen. Dhr. Van der Grift van Alterra kon vanavond helaas niet aanwezig zijn om de ecologische vragen van aanwezigen te beantwoorden. De vragen zullen schriftelijk worden beantwoord (zie daarvoor de rapportage van Alterra, die binnenkort beschikbaar komt).

De heer Stijns miste in de inrichtingsvisie informatie over de (mogelijke) faunapassage in het licht van de Groene Schakel. Voorts vraagt hij zich af of het niet beter zou zijn de beslissing over de ecoducten uit te stellen totdat er zekerheid bestaat over de verbreding van de A27. De financiële risico's t.a.v. de ecoducten is zeer groot.

Antwoord dhr. Bouw en dhr. Van Dijk: De verbreding van de A27 zal naar alle waarschijnlijkheid begin 2016 worden aanbesteed. Daarbij wordt de aanleg van een faunapassage onder de A27 meegenomen. De faunapassage gaat samen met de ecoducten als ecologische verbindingzone functioneren. Voor deze ingrepen is geld beschikbaar vanuit het MeerJarenProgramma Ontsnippering. Over de verbreding van de A27 is recentelijk het Tracébesluit genomen. Dat betekent dat er steeds meer zekerheid komt over de verbreding van de A27.

De heer Triebels, voorzitter Vereniging tot het behoud van Anna's Hoeve, spreekt waardering uit voor deze avond, waarop goede uitleg is gegeven bij de twee varianten. De heer Triebels heeft nog steeds geen goed beeld van de rol van Alterra. Als dit door de provincie ingehuurde kennisinstituut met zijn advisering de veilige kant kiest heeft het geen problemen met die overheid, maar wel met de bewoners (lees: de Vereniging). Spreker vindt de positie van Alterra vooralsnog tamelijk ongrijpbaar.

Antwoord dhr. Bouw: Alterra heeft enerzijds een toetsende en controlerende rol, anderzijds een inspirerende. Het bureau kijkt en denkt mee met het opstellen van de inrichtingsvisie. Alterra wordt gevraagd om in de afrondende notitie helder te onderbouwen waarom specifieke maatregelen nodig zijn voor het goed laten functioneren van de Groene Schakel.

De heer Smits mist op de vergelijkingslijst het aspect 'verkeersveiligheid'. Hij denkt dat variant 2 op dit punt betere resultaten zal laten zien. Verder wil hij weten wat de stand van zaken is v.w.b. de plannen rond het crematorium en of dit nog van invloed is op de ontwikkelingen op Anna's Hoeve.

Antwoord dhr Bouw: naar het aspect van de verkeersveiligheid is zorgvuldig gekeken. Als de Weg over Anna's Hoeve (die nu midden door het recreatiegebied loopt) komt te vervallen, wordt het in dat gebied veiliger. Mensen die vanuit de bestaande woonwijk komen zullen (ingeval van variant 2) de weg echter moeten oversteken. Daarvoor zijn goede oversteekvoorzieningen een passende oplossing.

De wethouder van Laren, de heer A.H.M. Stam deelt mee dat het college van Laren besloten heeft om aan de raad van Laren een voorstel voor te leggen om in te stemmen met een crematorium op de 'Molshoop'. De behandeling van het voorstel vindt waarschijnlijk nog deze maand plaats.

De heer Jorritsma wil graag in beide varianten meer duidelijkheid over de plek voor de scouting. Ook informeert hij naar de kosten van de ecoducten. Voorts: hoe kunnen de feiten op de vergelijkingsbladzijden worden gewogen tegen de geformuleerde uitgangspunten? Hoe gaat de gemeente om met de uitgebrachte stemmen van de bewoners? Tellen de inhoudelijke afwegingen of het aantal stemmen?

Antwoord dhr Bouw en mevr. Tibosch: de beschikbare € 3,8 mln is bedoeld voor het ecoduct over de weg over Anna's Hoeve (en bijbehorende inpassingsmaatregelen). Het ecoduct over het spoor wordt bekostigd door ProRail (MJPO). Scouting Heidepark ligt in de inrichtingsvisie op de locatie als in het recentelijk vastgestelde bestemmingsplan. Dat is als uitgangspunt genomen voor het opstellen van de inrichtingsvisie en de ecologische toetsing door Alterra. M.b.t. de besluitvorming: het draagvlak onder de belanghebbenden en bewoners wordt meegenomen in het voorstel over de inrichtingsvisie, dat voor besluitvorming wordt aangeboden aan de besturen van de projectpartners. Ieder bestuur/raad kan zijn eigen afweging maken.

De wethouder van Hilversum de heer F.G.J. Voorink noemt dat beide visies bestuurlijk aanvaardbaar zijn en merkt op dat Hilversum reeds in oktober 2013 een besluit heeft genomen t.a.v. de Weg over Anna's Hoeve en dat ook de financiële aspecten van groot belang zijn.

Mevrouw Dijkhuizen woont aan de Goyergracht-Zuid (Eemnes) en wil pertinent niet dat haar straat wordt afgesloten.

De heer Harder heeft er bezwaar tegen dat in variant 2 de speelstrook langs de A. Fokkerweg op basis van de getoonde beelden pal naast de verlegde Weg over Anna's Hoeve komt te liggen. Niet alleen de auto's vormen een gevaar: ook de uitstoot en het fijnstof.

De heer Heller merkt op dat in variant 1 de weg langs de nieuwe woonwijk 12.500 motorvoertuigen per dag te verwerken krijgt, terwijl dat in variant 2 niet het geval is. Hij wil dat aspect graag meegenomen zien bij de verdere afwegingen.

De heer Stijns vreest dat de A27 zodanig druk bereden wordt dat dieren zich niet aan de oversteek over het ecoduct zullen wagen. Spreker is verbaasd dat de onderdoorgang onder de A27 niet verbreed wordt, terwijl daar veel auto's, fietsers en voetgangers gebruik van maken.

Antwoord: Er komt een ecologische passage onder de A27. Voor wat betreft het gebruik door dieren van het ecoduct: verkeerslawaaï zal van invloed zijn, daarom worden in de inrichtingsvisie tal van maatregelen voorgesteld (waaronder grondwallen) om het functioneren van de ecoducten te kunnen garanderen.

De heer Verhoeven mist de inbreng van Alterra op deze bijeenkomst.

Antwoord dhr. De Graaff: De ecologische vragen zullen schriftelijk worden beantwoord.

Mevrouw Summers informeert hoe wordt omgegaan met ruiterspaden.

Ook wil zij meer weten over de mogelijkheid in variant 2 betreffende auto's op de Goyergracht-Zuid.

Antwoord dhr. Bouw: over de ruiterspaden is nog geen voorstel in de visie opgenomen. Dat is een goede suggestie die in de volgende fase, waarin de visie moet worden uitgewerkt in een plan, kan worden meegenomen. De afsluiting van de Goyergracht-Zuid is in variant 2 niet noodzakelijk voor het functioneren van het ecoduct over de Weg over Anna's Hoeve, maar wel wenselijk. De Goyergracht-Zuid ligt namelijk zeer dicht tegen het rustgebied aan. Er zal nader moeten worden bekeken welke verkeersmaatregelen.

Sluiting

Om 21.30 uur wordt de bijeenkomst gesloten, waarna er nog ruim gelegenheid is om vragen te stellen.

Veelgestelde ecologische vragen en antwoorden

Als toegezegd tijdens de consultatieavond wordt hieronder schriftelijk ingegaan op de veelgestelde ecologische vragen. De onderstaande tekst komt uit de eindrapportage "Toetsing concept-inrichtingsvisie Anna's Hoeve" (Alterra, Wageningen UR).

Waarom is er geen recreatief pad gepland op het ecoduct over de spoorlijn?

Bij Anna's Hoeve is geen recreatief pad gepland op het ecoduct over de spoorlijn en HOV. Hiervoor is gekozen om de kans te vergroten dat de gestelde doelstellingen voor het ecoduct worden gehaald. Het doel is hier niet alleen het realiseren van een plek waar alle doelsoorten veilig kunnen passeren, inclusief een paar verstoringgevoelige soorten, maar ook dat zij dit met regelmaat gaan doen. De ruimte voor het ecoduct en de toelopen naar het ecoduct is beperkt door bestaande infrastructuur en bebouwing. Ook zijn er nogal wat versturende factoren rond het geplande ecoduct, zoals de spoorlijn, A27, Weg over Anna's Hoeve en het intensieve gebruik van de omliggende terreinen door wandelaars. Daarbij komt dat de dieren hier niet één maar twee (ingeval van variant WoAH Verlegd) of drie (ingeval van variant WoAH Huidig) smalle passages achtereen moeten passeren. Dit alles maakt dat de situatie niet optimaal is. Om de kans op gebruik van het ecoduct – en de Groene Schakel als geheel – door de dieren te vergroten is er dan ook gekozen om dit ecoduct niet voor recreanten open te stellen. Bij dit besluit speelt ook het type recreant dat gebruik gemaakt van Anna's Hoeve een rol. Het grootste deel van de wandelaars bezoekt het terrein met de hond. Honden zijn op het ecoduct niet gewenst omdat ze het gebruik door de wilde dieren negatief kunnen beïnvloeden. De praktijk bij andere ecoducten leert een verbod voor honden moeilijk te handhaven is.

Waarom zijn er rustgebieden nodig rond de ecoducten?

Een ecoduct is een soort 'flessenhals' voor dieren die zich door het landschap bewegen. Om de kans op gebruik door de dieren te vergroten, geldt in het algemeen dat hoe meer rust er rond een ecoduct gecreëerd kan worden, hoe beter. De instelling van rustgebieden (of: bufferzones) aan weerszijden van een ecoduct is daarom een veelgebruikte maatregel. Rustgebieden zijn gebieden waarbinnen alle vormen van permanente verstoring (o.a. woonbebouwing, bedrijven, wegen, recreatieterrainen) moeten worden tegengegaan. Deze maatregel is vooral gericht op het optimaliseren van de faunavoorziening voor zoogdieren en dan in het bijzonder hoefdieren, omdat deze soorten gevoelig zijn gebleken voor verstoring rond faunapassages. Ook andere soorten profiteren echter van dergelijke rustgebieden omdat het uitsluiten van andere landgebruiksvormen de ruimte voor het ontwikkelen van optimaal habitat maximaliseert. Wetenschappelijk onderbouwde richtlijnen voor de omvang van dergelijke rustgebieden zijn niet voorhanden. Het advies, gebaseerd op een expertinschatting, is om rustgebieden met een radius van minimaal 150 m - optimaal: 500 m - rond de ingangen van ecoducten te plannen.

Waarom zijn rasters en grondwallen nodig langs de WoAH, spoorlijn en HOV?

De rasters zijn enerzijds nodig om te voorkomen dat dieren op deze infrastructuur terecht komen met het risico op aanrijdingen, anderzijds om de dieren naar de ecoducten en eventuele andere faunapassages te geleiden. De begroeide grondwallen zijn nodig om de versturende werking van de infrastructuur af te schermen. Dit betreft dan zowel verstoring door geluid, licht als beweging. Dit Alterra - Toetsing concept-inrichtingsvisie Anna's Hoeve 13 verbetert de kwaliteit van het gebied voor dieren en daarmee de kans dat zij hier hun leefgebied kiezen en/of de Groene Schakel als verbindingzone gaan gebruiken om zich tussen de verschillende leefgebieden te bewegen.

Waarom moet de Goyergracht-Zuid worden verlegd en/of afgesloten voor gemotoriseerd verkeer?

Binnen Anna's Hoeve is de beschikbare ruimte voor het ontwikkelen van de Groene Schakel beperkt. De A27 en de stadsrand van Hilversum vormen twee harde barrières in respectievelijk het oosten en westen. Het intensieve recreatieve gebruik in het westelijk deel van Anna's Hoeve maakt dat er voor de Groene Schakel een zone van slechts enkele honderden meters breed beschikbaar is. Om deze zone geschikt te maken voor de doelsoorten van de ecologische verbindingzone is zowel ruimte als rust nodig. In dit verband is de aanbeveling om de Goyergracht-Zuid af te waarden tot een gecombineerd fiets-/voetpad en dit pad strak langs de afrit van de HOV te positioneren. Ingeval van variant WoAH Huidig is de noodzaak hiertoe het grootst omdat de weg binnen de toeloop van het ecoduct over de WoAH valt.

Waarom kan er geen vlonderpad langs de zuidelijke oever in de Bergvijver worden aangelegd?

De toeloop van het ecoduct over de spoorlijn/HOV en eventueel de verlegde WoAH (variant WoAH Verlegd) loopt tot min of meer in de oeverzone van de Bergvijver. Om het gebruik van het ecoduct te bevorderen is het niet raadzaam om direct aan de voet van de toeloop een recreatief pad te positioneren. Daarbij speelt ook mee dat de waterpartijen juist een 'natuurlijke' barrière vormen die betreding van het ecoduct, de toelopen en de omliggende rustgebieden tegengaan. Een vlonderpad in de oeverzone vergroot naar verwachting de kans op betreding. De aanbeveling is daarom om het vlonderpad niet langs de zuidelijke oever te leggen, maar meer in het centrale deel van de Bergvijver, waarbij de oversteek naar de heuvel met uitzichtpunt kan worden gemaakt.